

**ระเบียบกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้เนื่องในการกระทำความผิด
ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๑**

.....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบว่าด้วยการคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้เนื่องในการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ว่าด้วยการคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้เนื่องในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า บรรดาแร่ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ เครื่องจักรกลใดๆ หรือเงิน ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดไว้ เนื่องในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๑

การคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้เนื่องในการกระทำความผิด

ข้อ ๔ ในกรณีทรัพย์สินถูกยึดไว้ตามมาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มิใช่เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติจากอธิบดีคืนทรัพย์สินให้แก่เจ้าของ นับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือศาลไม่พิพากษาให้รับ ตามมาตรา ๑๔๘ วรรคสาม ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด หรือ

(๒) เมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา

หมวด ๒

เงื่อนไขและวิธีการในการคืนทรัพย์สินที่ยึดไว้เนื่องในการกระทำความผิด

ข้อ ๕ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นขอคืนทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานยึดไว้ได้

- (๑) เจ้าของ
- (๒) ผู้ครอบครอง
- (๓) ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก หรือผู้จัดการมรดก

ข้อ ๖ ผู้ยื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินตามข้อ ๕ จะต้องแสดงหลักฐานในวันที่มาขอรับคืนทรัพย์สิน

ดังนี้

- (๑) กรณีบุคคลธรรมดา ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ
- (๒) กรณีนิติบุคคล ให้แสดงหลักฐานที่แสดงถึงการตั้งนิติบุคคลนั้น
- (๓) เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงถึงสิทธิในทรัพย์สินที่ขอคืน
- (๔) ในกรณีที่สิทธิในทรัพย์สินที่ขอคืนมีเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม จะต้องแสดงหลักฐาน

แสดงความยินยอมในการขอคืนทรัพย์สินจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม

(๕) เอกสารหรือหลักฐานรับรองจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(๕.๑) กรณีเป็นทรัพย์สินที่คืนตามข้อ ๔ (๑) ได้แก่ คำสั่งหรือความเห็นไม่ขอริบของกลางหรือทรัพย์สินของพนักงานอัยการเจ้าของคดี ว่าทรัพย์สินที่จะคืนนั้นไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด

(๕.๒) กรณีเป็นทรัพย์สินที่คืนตามข้อ ๔ (๒) ได้แก่ คำสั่งหรือความเห็นไม่ขอริบของกลางหรือทรัพย์สินของพนักงานอัยการเจ้าของคดี ว่าทรัพย์สินที่จะคืนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสมควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา

ข้อ ๗ การคืนทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานยึดไว้ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนด ซึ่งเป็นผู้เก็บรักษาดูแลและรับผิดชอบทรัพย์สินที่ยึดไว้ จัดทำบันทึกรายงานขอคืนทรัพย์สินเสนออธิบดี พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นทรัพย์สินที่คืนกรณีใด พร้อมทั้งหลักฐานแสดงถึงสิทธิในทรัพย์สินที่ขอคืนและหลักฐานรับรองจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๖ (๕.๑) หรือ ข้อ ๖ (๕.๒) แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการพิจารณาของอธิบดี

(๒) บันทึกสภาพและรายละเอียดของทรัพย์สินที่จะคืน โดยเปรียบเทียบกับสภาพและรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะคืนที่ได้มีการบันทึกไว้ในขณะที่ได้มีการตรวจยึดไว้ พร้อมทั้งให้ระบุด้วยว่าทรัพย์สินนั้นมีสภาพคงเดิม หรือมีความชำรุด เสียหาย หรือเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

(๓) กรณีทรัพย์สินที่จะคืนได้ทำสัญญาฝากไว้กับบุคคลอื่น ให้ส่งหลักฐานสัญญาการฝากหรือสัญญาการจ้างเฝ้ารักษาทรัพย์สินนั้นด้วย

(๔) ให้ตรวจสอบประวัติของทรัพย์สินที่ขอคืนว่าได้เคยถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่หรือไม่ หากพบว่าทรัพย์สินที่ขอคืนเคยถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่แล้ว ให้รายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวให้อธิบดีทราบพร้อมความเห็น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๘ เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนด มีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอคืนทรัพย์สินตามข้อ ๕ ทราบ

ในการคืนทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้คืนตามสภาพ ณ วันที่มาขอรับคืน

ข้อ ๙ ในการส่งคืนทรัพย์สินให้กับผู้มีสิทธิได้คืนตามข้อ ๕ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนด ทำการบันทึกสภาพและรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะคืนไว้ โดยเปรียบเทียบกับสภาพและรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะคืนที่ได้มีการบันทึกไว้ในขณะที่ได้มีการตรวจยึดไว้ พร้อมทั้งทำบันทึกการรับมอบและส่งมอบทรัพย์สินที่คืนนั้นไว้เป็นหลักฐาน ตามแบบที่กำหนดไว้แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ การทำบันทึกมอบทรัพย์สินคืนตามข้อ ๙ ให้ผู้มีสิทธิได้ทรัพย์สินคืนทำข้อตกลงไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยต้องมีเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ต้องไม่นำหรือมีส่วนรู้เห็นเป็นใจให้ผู้อื่นนำทรัพย์สินที่คืนนั้นกลับไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเด็ดขาด

(๒) กรณีตรวจสอบพบว่ามี การนำทรัพย์สินที่คืนนั้นกลับไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกเมื่อใด ให้ถือว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจให้มีการนำทรัพย์สินนั้นกลับไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

(๓) ยินยอมที่จะรับทรัพย์สินคืนโดยไม่เรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าทรัพย์สินที่คืนนั้น เกิดชำรุด เสียหาย หรือเสื่อมสภาพลงตามสภาพและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้น โดยไม่ได้เกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด หรือไม่ได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นเกิดชำรุดเสียหาย หรือเสื่อมสภาพลง

ข้อ ๑๑ ในการส่งคืนทรัพย์สิน หากปรากฏว่าทรัพย์สินที่จะคืนได้ถูกจัดการขายเพื่อยึดถือเงินไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางก่อนคดีถึงที่สุด ตามมาตรา ๑๕๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนดส่งมอบเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินดังกล่าวคืนให้กับผู้มีสิทธิได้คืนตามข้อ ๕ แทนทรัพย์สินที่ขอคืนต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนด จัดทำบัญชีทะเบียนทรัพย์สินที่คืนตามระเบียบนี้ไว้เป็นหลักฐาน ตามแบบที่กำหนดไว้แนบท้ายระเบียบนี้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบกรณีที่มีการนำทรัพย์สินนั้นกลับไปใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ในภายหลังอีก พร้อมทั้งให้แจ้งผลการดำเนินการตาม ๘ ให้อธิบดีทราบโดยไม่ชักช้า

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(นายวิชาญ หับเที่ยง)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

บัญชีทะเบียนทรัพย์สินที่ติดตามมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
 ของ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....
 ประจำเดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ ที่	รายการทรัพย์สินที่ติด				จับกุม/ตรวจยึด			เจ้าของ/ ผู้ครอบครอง	วัน เดือน ปี ที่คืนของกลาง	หมายเหตุ
	แร่	ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้	หมายเลข ทะเบียน	จำนวน	วัน เดือน ปี ที่ตรวจยึด	ฐานความผิด	เลขคดี สน. / สภ.			
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										
๑๑										
๑๒										
๑๓										
๑๔										
๑๕										

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....
 /.....

บันทึกการรับมอบและส่งมอบทรัพย์สินที่ค้ำ
ตามมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

บันทึกฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่/สำนักงาน
อุตสาหกรรมจังหวัด..... โดย..... ตำแหน่ง.....
ผู้ได้รับมอบอำนาจ ตามหนังสือมอบอำนาจ (แนบท้ายสัญญา)
ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ส่งมอบ” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....
อยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ.....
จังหวัด..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับมอบ” อีกฝ่ายหนึ่ง โดยทั้งสองฝ่ายได้ตกลง
ส่งมอบและรับมอบทรัพย์สินที่ตรวจยึดไว้ตามมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ค้ำให้กับผู้รับมอบ
(เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย) ตามรายละเอียด ดังนี้

ข้อ ๑ การส่งมอบและรับมอบ

ผู้ส่งมอบได้ส่งมอบและผู้รับมอบได้รับมอบทรัพย์สินค้ำ ได้แก่

๑.
๒.
๓.

ข้อ ๒ เงื่อนไขการส่งมอบและการรับมอบ

ผู้รับมอบ ตกลงรับทรัพย์สินค้ำตามข้อ ๑ ค้ำ โดยได้ทำข้อตกลงไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

(๑) จะไม่นำหรือมีส่วนรู้เห็นเป็นใจให้ผู้อื่นนำทรัพย์สินที่ค้ำตามข้อ ๑ นี้กลับไปใช้ในการ
กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเด็ดขาด

(๒) หากตรวจสอบพบว่ามี การนำทรัพย์สินที่ค้ำตามข้อ ๑ กลับไปใช้ในการกระทำความ
ผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกเมื่อใด ให้ถือว่ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจให้มีการนำทรัพย์สินนั้น
กลับไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

(๓) ยินยอมที่จะรับทรัพย์สินค้ำตามข้อ ๑ ค้ำตามสภาพ โดยจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายหรือ
ค่าใช้จ่ายใด ๆ จากหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม

บันทึกฉบับนี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้อ่านและ
ตรวจทานเป็นการถูกต้องแล้วจึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานทั้งผู้ส่งมอบและผู้รับมอบ และต่างยึดถือไว้ฝ่ายละ
หนึ่งฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้ส่งมอบ ลงชื่อ.....ผู้รับมอบ
(.....) (.....)

ลงชื่อ.....พยาน ลงชื่อ.....พยาน
(.....) (.....)

บัญชีแนบท้ายบันทึกการรับมอบและส่งมอบทรัพย์สินที่ดิน
ตามมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ระหว่างกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด.....
โดย..... ตำแหน่ง..... ผู้ส่งมอบฝ่ายหนึ่ง
กับ..... ผู้รับมอบ อีกฝ่ายหนึ่ง

ที่	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง